

Návrh individuálního národního projektu Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací – NSK II

1. Název projektu

Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací – NSK II

Anotace projektu

Projekt naváže na stávající systémový projekt „Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání“, v němž byly vytvořené systémové základy Národní soustavy kvalifikací (dále NSK) a prostřednictvím kvalifikačních a hodnotících standardů byly popsány kvalifikace nižších kvalifikačních úrovní, tzn. do úrovně odpovídající vyučení.

Těžiště připravovaného projektu bude ve vytváření kvalifikačních a hodnotících standardů pro kvalifikace navazujících úrovní, tzn. pro úroveň maturity a v závislosti na poptávce trhu práce i pro kvalifikace vyšších úrovní. Součástí NSK budou i vazby jednotlivých kvalifikací na soustavu povolání, na soustavu živností a na Evropský rámec kvalifikací.

Struktura kvalifikací a obsah jejich standardů budou výsledkem širokého konsensu, v němž budou mít klíčovou úlohu reprezentanti zaměstnavatelů sdružení v sektorových radách pro jednotlivá odvětví. Rozšiřování zapojení zaměstnavatelů do vytváření NSK bude další prioritou projektu. Snahou bude mj. i to, aby se postupně zvyšoval podíl kvalifikací, které budou navrhovat sami zaměstnavatelé, přičemž úlohou projektového týmu bude jejich metodická podpora a zajišťování kvality a systémové čistoty takto zpracovaných standardů.

Projekt se zaměří i na podporu kontrolních mechanismů nad sítí autorizovaných osob, které budou prakticky realizovat ověřování dílčích kvalifikací, což by mělo přispět k zajišťování kvality celého systému uznávání. V rámci projektu bude probíhat i další vývoj informačního systému a propagace systému uznávání.

Projekt je nezbytným nástrojem pro implementaci zákona č. 179 / 2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a vytvoří podmínky k tomu, aby občanům v celém spektru odborností i regionů mohly být uznávány jejich skutečné aktuální způsobilosti.

2. Typ projektu: individuální národní

3. Zdůvodnění projektu

Od zahájení lisabonského procesu staví Evropská unie svou vzdělávací politiku i politiku zaměstnanosti na celoživotním učení, které je dostupné všem. Jednou z klíčových myšlenek evropského Memoranda o celoživotním učení je umožnit občanům získávat tradiční certifikáty i jinak než jen studiem ve škole, tj. oceňovat a uznávat dovednosti a kompetence získané i neformálním a informálním učení. Pro naplnění této myšlenky je doporučováno vytváření národních kvalifikačních soustav založených na popisech výsledků učení. Navazující aktivitou EU bylo vytvoření Evropského rámce kvalifikací, který má sloužit jako komunikační prostředek právě mezi jednotlivými národními soustavami kvalifikací. Česká republika patří do menší skupiny evropských zemí, které již budování národní soustavy kvalifikací zahájily. V současné době je dokončován systémový projekt MŠMT „Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání“, v němž jsou vytvářeny systémové základy Národní soustavy kvalifikací (dále NSK) - registru úplných a dílčích kvalifikací celostátně uznávaných na území České republiky. Tyto kvalifikace jsou zpracovávány pro oblast nižších kvalifikačních úrovní, tzn. do úrovně odpovídající vyučení. Aby mohlo uznávání kvalifikací v žádoucím rozsahu celoplošně fungovat, je třeba splnit zejména tyto podmínky: legislativní zakotvení uznávání kvalifikací; v co největší míře naplněná a průběžně aktualizovaná NSK; akceptování kvalifikací ze strany zaměstnavatelů; existence sítě subjektů provádějících ověřování a uznávání kvalifikací. Zatímco legislativní zakotvení je obsaženo v zákoně č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, další tři podmínky je třeba v plné míře teprve zajistit a na to bude především zaměřený připravovaný projekt. V něm bude třeba naplnit NSK i pro vyšší úrovně kvalifikací, do tvorby a posuzování kvalifikačních a hodnotících standardů maximálně zapojit zástupce zaměstnavatelů a tím dosáhnout akceptovanosti kvalifikací z jejich strany. Zapojení zaměstnavatelů musí být zasazeno do standardizovaných procesů a zahrnovat i objektivizaci procesů autorizace subjektů oprávněných provádět ověřování a uznávání kvalifikací. Důležitá zde také bude návaznost na vytváření evropského kvalifikačního rámce.

4. Podporovaná aktivita, ke které se projekt vztahuje včetně označení prioritní osy a příslušné oblasti podpory

Prioritní osa 4 Systémový rámec celoživotního učení. Oblast podpory 4.3 Systémový rámec dalšího vzdělávání; podporovaná aktivita „Rozvoj a využití národní soustavy kvalifikací“.

5. Cíle projektu

- Připravit kvalifikační a hodnotící standardy pro všechny na trhu práce žádané dílčí kvalifikace do maturitní úrovně včetně. Případné zařazení dílčích kvalifikací vyšších úrovní bude vycházet z posouzení jejich návaznosti na existující soustavu kvalifikací a jejich potřebnosti na trhu práce.
- Naplnit NSK jako vnitřně konzistentní registr celostátně uznávaných kvalifikací s definovanými vztahy mezi úplnými a dílčími kvalifikacemi.
- Vytvořit vazby mezi kvalifikacemi v NSK a souvisejícími soustavami (především Národní soustava povolání, Evropský rámec kvalifikací).

- Zapojit do procesů přípravy standardů, jejich posuzování, ověřování a schvalování zástupce zaměstnavatelů a podporovat rozvoj standardizovaných a transparentních mechanismů jejich zapojení prostřednictvím sektorových rad.
- Navrhnout a ověřit nástroje k zajišťování kvality procesů ověřování a uznávání dílčích kvalifikací, především při realizaci zkoušek
- Zabezpečit informovanost veřejnosti o NSK a informační toky potřebné k zajištění procesů a evidencí souvisejících s udělováním autorizací a se zkouškovou činností autorizovaných osob.

6. Cílové skupiny

- všechny osoby, které se chtějí uplatnit na trhu práce v ČR;
- zaměstnavatelé, kteří chtějí zaměstnávat a odměňovat osoby podle jejich skutečných prokazatelných kompetencí

7. Výsledky a výstupy projektu a přidaná hodnota (čeho konkrétně bude na základě realizace projektu dosaženo)

- Zpracované kvalifikační a hodnotící standardy pro všechny dílčí kvalifikace do úrovně stupně středního vzdělání s maturitní zkouškou.
- NSK jako vnitřně konzistentní registr celostátně uznávaných kvalifikací s definovanými vztahy mezi úplnými a dílčími kvalifikacemi.
- Definované vazby mezi kvalifikacemi v NSK a souvisejícími soustavami (především Národní soustava povolání, Evropský rámec kvalifikací).
- Zapojení zástupců zaměstnavatelů s těžištěm v sektorových radách do procesu tvorby a revize kvalifikačních a hodnotících standardů všech dílčích kvalifikací v NSK.
- Systém a mechanismy kontrolní činnosti autorizovaných osob při provádění zkoušek dílčích kvalifikací.
- Internetový informační systém poskytující údaje o všech schválených kvalifikacích a autorizovaných osobách a komplexní systém podporující procesy autorizace a zkoušení.

8. Udržitelnost projektu

Výsledky a výstupy projektu zásadně přispějí k intenzivnějšímu zapojení občanů do celoživotního učení v České republice. Díky výraznějšímu vlivu zaměstnavatelů na odborné vzdělávání (klíčová role při vytváření standardů) bude zajištěna široká akceptovanost v projektu vytvořených kvalifikací na trhu práce. Výsledným dopadem realizace projektu bude zvýšená mobilita občanů na trhu práce.

9. Náklady na projekt: 941 000 000 Kč

2008	38 000 000
2009	158 000 000
2010	143 000 000

2011	111 000 000
2012	114 000 000
2013	118 000 000
2014	128 000 000
2015	131 000 000

10. Klíčové aktivity projektu s odhadem potřebných finančních prostředků u každé z nich

1) Zpracování kvalifikačních a hodnoticích standardů

Obsahem této aktivity bude **vymezování dílčích kvalifikací** podle potřeb trhu práce, **zpracování jejich kvalifikačních standardů** s využitím obsahu povolání popsanych v Národní soustavě povolání (NSP) a zpracování jejich **hodnoticích standardů** jako základních dokumentů pro ověřování dílčích kvalifikací.

V první fázi aktivity proběhne na základě zkušeností s aplikací standardů v procesech ověřování **revize hodnoticích standardů** zpracovaných v projektu NSK I. K tomuto účelu bude inovována metodika tvorby hodnoticích standardů.

V návaznosti na to budou metodika tvorby hodnoticích standardů i metodika tvorby kvalifikačních standardů inovovány ještě z hlediska použitelnosti pro kvalifikace vyšších úrovní.

Poté bude zahájeno **zpracování standardů pro kvalifikace maturitní úrovně**, v němž bude těžiště celé aktivity po většinu doby projektu. Kvalifikační standardy budou vytvářené nejen pro dílčí kvalifikace, ale i pro kvalifikace úplné, hodnoticí standardy jen pro kvalifikace dílčí. Kromě toho budou po celou dobu projektu průběžně revidovány a aktualizovány již zpracované standardy pro kvalifikace všech úrovní. Průběžně aktualizovány budou i metodiky.

Vymezování dílčích kvalifikací a zpracování jejich standardů i jejich revize a aktualizace bude probíhat na základě posouzení jejich potřebnosti ze strany NÚOV, sektorových rad nebo zaměstnavatelských subjektů. Před přípravou základního návrhu standardu k projednání v sektorových radách bude zhodnocena návaznost vytvářených kvalifikací na příslušné povolání (vymezené v Národní soustavě povolání nebo jiných obdobných registrech) a dohodnuto členění dílčích kvalifikací. Základní návrh bude zpracován pod metodickým vedením NÚOV ve spolupráci s odbornými zástupci zaměstnavatelů navržených sektorovou radou (do ustavení sektorové rady příslušným zaměstnavatelským subjektem). Základní návrh bude projednán v příslušné sektorové radě, a po případném ověření v pilotním ověřování sektorová rada vydá návrh na schválení kvalifikačního a hodnotícího standardu dílčí kvalifikace. Do doby, než budou ustaveny sektorové rady na všechny oblasti hospodářské sféry, může jejich úlohu převzít zástupce střešních zaměstnavatelů.

Období aktivity: Po celou dobu trvání projektu

Finanční prostředky: 396 000 tis. Kč

2) Vytváření NSK jako registru úplných a dílčích kvalifikací

Obsahem této aktivity bude zejména **vedení Národní soustavy kvalifikací a její postupné naplňování**. V NSK tak budou postupně začleňovány dílčí kvalifikace a jejich standardy do konzistentní soustavy s úplnými kvalifikacemi, tak aby vznikla zastřešující soustava pro počáteční i další vzdělávání, která bude umožňovat dospět k úplné kvalifikaci různými vzdělávacími cestami.

V rámci této aktivity budou probíhat následující činnosti:

- Pro každou dílčí kvalifikaci budou definovány její vztahy k úplné (úplným) kvalifikaci (kvalifikacím).
- Pro každou úplnou kvalifikaci bude definováno je-li možno k ní dospět cestou získávání dílčích kvalifikací, a pokud ano, tak jaké dílčí kvalifikace nebo jaké varianty kombinací dílčích kvalifikací, k příslušné úplné kvalifikaci mohou vést.
- Bude řešená otázka absence všeobecného vzdělání při cestě k úplné kvalifikaci prostřednictvím dílčích kvalifikací.
- Bude inovován návrh pojetí a struktury NSK.

Období aktivity: Po celou dobu trvání projektu

Finanční prostředky: 17 300 tis. Kč

3) Vytváření vnějších vazeb NSK

Obsahem této aktivity bude **dosáhnout propojení NSK se souvisejícími rámci nebo soustavami**, s nimiž je to účelné, a s nimiž lze vzájemné vztahy jednoznačně definovat.

V rámci této aktivity budou probíhat následující činnosti:

- Pro každou úplnou a dílčí kvalifikaci budou definovány jejich vztahy k adekvátními jednotkami Národní soustavou povolání (povolání nebo typové pozice, případně menší jednotky práce).
- Pro každou úplnou a dílčí kvalifikaci budou definovány jejich vztahy k jednotlivým úrovním evropského rámce kvalifikací (EQF).
- Bude zpracována metodika vazeb kvalifikačních a hodnotících standardů s rámcovými vzdělávacími programy pro střední odborné vzdělávání.
- Bude zpracován návrh návaznosti NSK na živnosti ve smyslu živnostenského zákona.

Období aktivity: Po celou dobu trvání projektu

Finanční prostředky: 9 800 tis. Kč

4) Zapojování zástupců zaměstnavatelů do procesů NSK

Obsahem této aktivity bude **zapojit do přípravy, ověřování, posuzování a schvalování zástupce hospodářské sféry** tak, aby bylo zaručeno, že dílčí kvalifikace i schvalované standardy dílčích

kvalifikací jsou v souladu se zájmy a upotřebitelností dílčích kvalifikací na trhu práce.

Tato aktivita bude kompletně realizována dodavatelem, který bude mít mandát reprezentativnosti většiny zaměstnavatelů v ČR, a který zajistí, že budou fungovat podle věcných a časových potřeb projektu NSK následující procesy zapojení zaměstnavatelů:

- **Nominace expertů a reprezentantů zaměstnavatelů do sektorových rad** a k dalším činnostem dle projektu
- **Periodické vymezování dílčích kvalifikací** (za účasti expertů určených sektorovou radou nebo střešní zaměstnavatelskou organizací), potřebných na trhu práce, které dosud nejsou v NSK
- **Příprava návrhů standardů** (nebo jejich úpravy) před předložením do sektorových rad (prostřednictvím nebo ve spolupráci expertů z hospodářské sféry)
- **Revize a úpravy již dříve zpracovaných standardů** před předložením do sektorových rad (prostřednictvím nebo ve spolupráci expertů z hospodářské sféry)
- **Zajištění zpětné vazby z procesu ověřování standardů** realizovaného mimo projekt NSK.
- **Posouzení návrhů standardů** v sektorových radách (pod dohledem střešní zaměstnavatelské organizace) a **vydávání doporučujícího stanoviska** ke schválení
- **Výběr expertů z hospodářské sféry** v oblastech, kde nebudou sektorové rady, kteří provedou zpracování nebo posouzení a úpravy standardů, s tím, že tyto činnosti budou koordinované konkrétním střešním zaměstnavatelem, a **vydávání doporučujícího stanoviska** střešní zaměstnavatelské organizace ke schválení.

Dodavatel zajistí, že uvedenými procesy dojde k pokrytí všech hospodářských odvětví dílčími kvalifikacemi do maturitní úrovně včetně, že tyto dílčí kvalifikace i celý systém uznávání podle zákona č. 179/2006 Sb. budou známé a důvěryhodné pro zaměstnavatele a budou jimi akceptovány.

Dodavatel bude provádět řízení těchto procesů jak z organizačního hlediska, tak z hlediska zajišťování kvality standardů potřebné pro proces ověřování dílčích kvalifikací.

Období aktivity: Po celou dobu trvání projektu (po výběrovém řízení)

Finanční prostředky: 198 800 tis. Kč

5) Zabezpečení kvality ověřování a uznávání dílčích kvalifikací

Obsahem této aktivity bude **navrhnout a ověřit nástroje k zajišťování kvality** procesů ověřování a uznávání dílčích kvalifikací, především při realizaci zkoušek.

V rámci této aktivity budou probíhat následující činnosti:

- Bude navržený mechanismus pro **kontrolu nad zkouškovou činností** autorizovaných osob.
- Budou zpracovány **metodické pokyny pro provádění zkouškové činnosti** autorizovaných osob.
- Postupně bude nabíhat činnost kontrolorů účastnících se zkoušek a zpracovávajících kontrolní zprávy. Jejich výběr budou provádět sektorové rady.
- Kontrolní činnost bude každoročně vyhodnocována a podle závěrů vyhodnocení bude inovován návrh mechanismu pro kontrolu nad zkouškovou činností autorizovaných osob.

Období aktivity: Od 2.roku projektu do konce projektu

Finanční prostředky: 20 800 tis. Kč

6) Zabezpečení informovanosti a informačních toků

Obsahem této aktivity bude zajistit, aby pro všechny aktéry procesů NSK, autorizace a uznávání byly k dispozici potřebné informace a fungovaly potřebné informační toky.

V rámci této aktivity budou probíhat následující činnosti:

- Proběhne **propagační akce** zaměřená na informování široké veřejnosti o **NSK** a možnostech uznávání kvalifikací.
- Budou probíhat **inovace informačního systému NSK** (IS NSK) vytvořeného v projektu NSK I.
- Bude provedeno propojení IS NSK s navazujícími informačními systémy (např. NSP, DAT aj.).
- Bude vytvořen **komplexní systém (ISKA) evidující a podporující procesy autorizace a zkoušení**, sloužící autorizujícím orgánům a autorizovaným osobám (evidence autorizovaných osob, zkoušek, držitelů osvědčení, možnosti elektronických podávání žádostí o autorizaci).

Všechny tyto aktivity bude prováděné dodavatel. IS NSK a ISKA budou vzhledem k předpokládanému vysokému počtu přístupů provozovány specializovaným dodavatelem pro tyto služby.

Období aktivity: Po celou dobu trvání projektu (po výběrovém řízení)

Finanční prostředky: 193 900 tis. Kč

7) Řízení a ekonomika projektu

Obsahem této aktivity bude řídit projekt z obsahového, personálního, ekonomického a technicko-organizačního hlediska a realizovat činnosti ekonomického, technicko-organizačního a administrativního charakteru. Velmi důležitou součástí aktivity bude řízení všech vnějších vztahů, koordinace činnosti dodavatelů a dalších externích pracovníků, jak po stránce obsahové, tak po stránce organizační, administrativní a finanční. Součástí aktivity bude také vzdělávání členů projektového týmu a jejich vybavování informační a komunikační technikou. Do aktivity také bude

patřit uspořádání **čtyř národních konferencí** a dvě cesty do evropských zemí s vyspělým kvalifikačním systémem za účelem výměny zkušeností a užšího zapojení do evropské spolupráce. Také sem bude patřit **organizace všech výběrových řízení.**

Období aktivity: Po celou dobu trvání projektu (po výběrovém řízení)

Finanční prostředky: 104 600 tis. Kč

11. Monitorovací indikátory

- Počet nově vytvořených/inovovaných produktů v oblasti dalšího vzdělávání a produktů podporujících zajištění propojení DV s počátečním vzděláváním – 900 ks vytvořených kvalifikačních a hodnotících standardů
- Počet nových/inovovaných produktů s celostátním dopadem – 1 ks (NSK jako veřejně přístupný registr)

12. Garant projektu

Odbor 20 MŠMT

13. Celková doba realizace projektu

2008-2013(2015)

14. Předpokládaný termín zahájení realizace projektu

První polovina roku 2008 - jedná se o návazný projekt (OP RLZ). V souvislosti s implementací zákona č. 179/2006 Sb. je třeba dále naplňovat NSK jako veřejně přístupný registr kvalifikačními a hodnotícími standardy vyšších kvalifikačních úrovní.

15. Přípravný tým (autorský tým návrhu projektu):

Ing. Jiří Strádal, hlavní manažer projektu NSK I. - NÚOV

PaedDr. Jaromír Krejčí, MŠMT, ředitel odboru vzdělávací soustavy a dalšího vzdělávání

Mgr. Jakub Stárek, MŠMT, vedoucí oddělení dalšího vzdělávání

RNDr. Miroslav Procházka, CSc., ředitel Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV)

Ing. Jitka Pohanková, náměstkyně ředitele NÚOV

Ing. Jan Peška, zástupce manažera projektu NSK I. - NÚOV

RNDr. Miroslav Kadlec, vedoucí oddělení pro sociální partnerství a kvalifikace – NÚOV